

Aan
Van

Minister van BZK
DenB/PAW

nota

Beantwoording Kamervragen openbaarmaking agenda's
bewindspersonen

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000799029

Datum
30 september 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met
AZ

Bijlage(n)
1

Aanleiding

- Op 17 september 2024 zijn aan u schriftelijke vragen gesteld door de leden Sneller (D66) en Chakor (GroenLinks-PvdA) over de openbaarmaking van agenda's van bewindspersonen, naar aanleiding van een onderzoek van de Open State Foundation (OSF). Uit het onderzoek van OSF blijkt dat – volgens hun meting – in slechts 13% van de gevallen de afspraken van bewindspersonen die actief openbaar moeten worden gemaakt, volledig in de agenda's waren opgenomen.
- Deze vragen dienen voor 8 oktober 2024 (TK-behandeling BZK-begroting) beantwoord te worden.

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met de beantwoording van de Kamervragen.

Kernpunten

- De Uitvoeringsrichtlijn openbare agenda's bewindslieden, vastgesteld door de Voorlichtingsraad VORA (= de directeuren COM van de ministeries) en bekrachtigd door het overleg van secretarissen-generaal (SGO), beschrijft welke afspraken van bewindspersonen en welke informatie daarover actief openbaar gemaakt moeten worden. I
- In juni 2023 is deze richtlijn op verzoek van BZK, door AZ in verduidelijkende zin aangepast. Achtergrond daarvan was de reactie van de toenmalige MBZK aan de TK, toen een deel van de TK haar vroeg om een lobbyregister in te richten. MBZK/het toenmalige kabinet zag goed bijgehouden openbare agenda's en lobbyparagrafen bij wetgeving *de facto* als tegemoetkoming aan de achterliggende gedachte bij een lobbyregister.
- Onderzoek van OSF van 16 september jl. toont aan dat de agenda's van u en uw collega-bewindspersonen nog niet voldoende volgens deze Uitvoeringsrichtlijn werden bijgehouden.
- Vraag 1 t/m 3 hebben betrekking op de afspraken die hieromtrent in het kabinet onderling zijn gemaakt en uw eigen rolopvatting ten aanzien daarvan.
- Vragen 4 t/m 7 zien op uw reactie op de resultaten van het onderzoek. In de beantwoording benadrukt u het belang van transparantie en dat de openbaarmaking van de agenda's moet verbeteren. U geeft aan er beter op toe te zullen zien dat uw eigen agenda goed wordt bijgehouden en dat u uw collega-bewindspersonen ook op het belang hiervan zal wijzen.

- Vragen 8 t/m 11 hebben betrekking op uitspraken en een toezegging van uw ambtsvoorganger minister Bruins Slot ten aanzien van een eerder onderzoek van OSF, waaruit bleek dat de openbare agenda's van bewindslieden uit het vorige kabinet (ook) niet goed werden bijgehouden. U geeft hier aan dat de openbaarmaking van agenda's alleen transparantie bevordert als deze volledig is, en dat u elkaar als kabinetsleden daar scherp op moet houden. Er gelden geen sancties voor het niet-naleven van de richtlijn.
- Vragen 12 t/m 15 relateren de resultaten van OSF aan de GRECO-aanbevelingen om integriteit in het openbaar bestuur te bevorderen, specifiek met betrekking tot de wet vervolgfuncties gewezen bewindspersonen. U benoemt hier de wijze waarop u opvolging geeft aan deze aanbevelingen.
- In de beantwoording op de laatste vragen geeft u aan dat u uw agenda met terugwerkende kracht heeft bijgewerkt (vraag 16), dat u en uw collega-bewindslieden zo snel mogelijk volledig aan de Uitvoeringsrichtlijn zullen moeten voldoen (vraag 17), en dat het kabinet met de agenda rondom goed bestuur het vertrouwen van burgers wil terugwinnen (vraag 18).
- Voor de beantwoording van vragen 2 en 12 is samengewerkt met het ministerie van Algemene Zaken.

Onze referentie
2024-0000799029

Datum
30 september 2024

Toelichting

In het onderzoek toetst OSF de openbaar gemaakte afspraken van bewindspersonen relatief streng, en hier en daar afwijkend van de Uitvoeringsrichtlijn. Zo worden overleggen tussen bewindspersonen onderling door OSF niet meegerekend, terwijl de Uitvoeringsrichtlijn daar ook op ziet. Voorts geldt een beschrijving van een afspraak volgens OSF al als onvolledig wanneer deze niet expliciet vermeldt waar het gesprek over is gegaan. Mede daardoor komen zij tot het lage percentage van 13% afspraken die volledig zijn ingevuld. Niettemin is het onderzoek een duidelijke indicatie dat de publicatie van afspraken van bewindslieden in de openbare agenda's verbeterd moet worden.

In opdracht van BZK wordt momenteel een evaluatieonderzoek uitgevoerd door prof. dr. Caelesta Braun en dr. Bert Fraussen (Universiteit Leiden) naar de mate waarin de openbaarmaking van agenda's en lobbyparagrafen in memories van toelichting inzicht geven in de invloed van externen in besluitvormingsprocessen. De resultaten van dit academische onderzoek worden midden oktober a.s. verwacht. Op basis daarvan kunnen we onder andere concluderen of de kwaliteit van de openbaar gemaakte afspraken ten opzichte van een jaar geleden (en het vorige kabinet) is verbeterd. Wanneer dit niet het geval is, dan zal het kabinet alsnog een ontwikkeltraject overwegen om te komen tot een lobbyregister. Aldus is door uw ambtsvoorganger minister Bruins Slot toegezegd aan de Kamer (Kamerstuk 36 410 VII, nr. 16).

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording Kamervragen openbaarmaking agenda's	